

07.05.2020 r.

wiedza o społeczeństwie

T:Konflikty zbrojne na świecie. Do 12/05 rekomenduję wykonanie ćwiczeń 1-9 str. 194-195.

matematyka

Temat: Wzajemne położenie dwóch okręgów

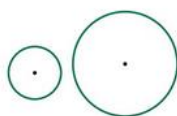
Dzisiaj:

- dowiesz się jakie może być wzajemne położenie dwóch okręgów,
- nauczysz się obliczać odległość między środkami okręgów stycznych.

1. Przepisz temat do zeszytu.

2. Przepisz, przerysuj do zeszytu i zapamiętaj:

Dwa okręgi mogą być względem siebie położone w różny sposób.

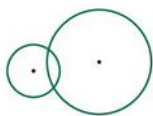

Okręgi rozłączne

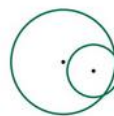

Okręgi rozłączne

- Mogą nie mieć punktów wspólnych. Mówimy wówczas, że są rozłączne.

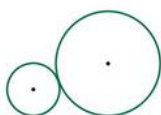

Okręgi przecinające się

Okręgi przecinające się

- Mogą mieć dwa punkty wspólne. Mówimy wówczas, że się przecinają.

Okręgi styczne zewnętrznie

Okręgi styczne wewnętrznie

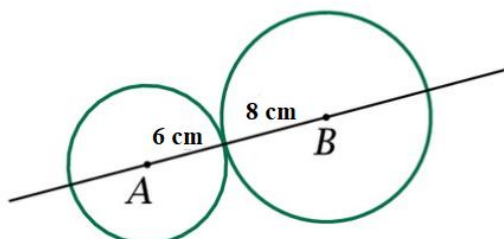
- Mogą mieć jeden punkt wspólny. Tak położone okręgi nazywamy okręgami stycznymi.

3. Przeanalizuj następujące przykłady.

Przykład 1

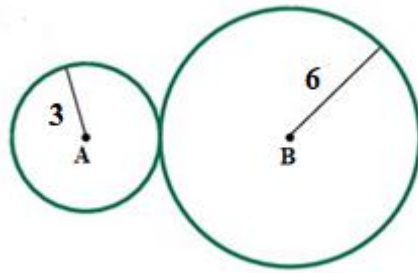
Oblicz odległość między środkami okręgów stycznych zewnętrznie.

a)

$$|AB| = 6 \text{ cm} + 8 \text{ cm} = 14 \text{ cm}$$

b)

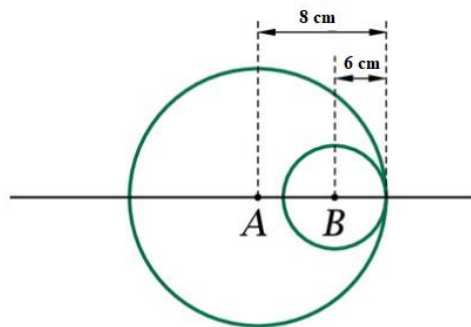

$$|AB| = 3 + 6 = 9$$

Przykład 2

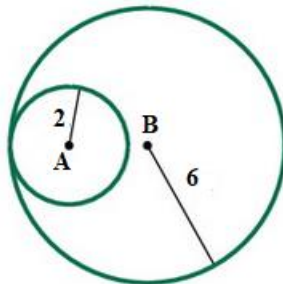
Oblicz odległość między środkami okręgów stycznych wewnętrznie.

a)

$$|AB| = 8 \text{ cm} - 6 \text{ cm} = 2 \text{ cm}$$

b)

$$|AB| = 6 - 2 = 4$$

4. Rozwiąż zadania z podręcznika:

Zadanie 3 str. 239

Zadanie 4 a i b str. 239

5. Rozwiąż zadania z podręcznika:

Zadanie 4 b i c str. 239

Zadanie 5 str. 239

Zadanie 6* str. 239 (Sam rysunek może być niedokładny. Należy:

- ✓ w układzie współrzędnych zaznaczyć punktu A i B,
- ✓ za pomocą twierdzenia Pitagorasa obliczyć odległość między punktami A i B).

Minimum jakie powinieneś wykonać to polecenia od 1 do 4.

Wyślij do nauczyciela matematyki zdjęcia tej lekcji w Twoim zeszycie.

W temacie maila wpisz datę **7.05.20**

8matma@wp.pl

Iwona Strugała

j. polski

T: O imionach i nazwiskach

Czy zastanawiało Ci kiedyś Twoje nazwisko, imię?

Dzisiaj lekcja właśnie o imionach i nazwiskach.

1. Zapoznaj się z poniższymi wiadomościami oraz informacjami z podręcznika str.288-292

i podaj skąd według Ciebie pochodzą nazwiska 8 Twoich kolegów lub koleżanek z klasy – wpisz pomysły do zeszytu

2. Podaj 6 imion , które według Ciebie są najładniejsze, wyszukaj w zasobach internetowych, jakie imiona współcześnie nadaje się potomstwu, podaj minimum po 3 przykłady imion męskich i żeńskich

Onomastyka (gr. *onomastiké tèchnè* - sztuka nazywania) to dział językoznawstwa zajmujący się badaniem nazw własnych pod względem morfologicznym, słowotwórczym, fleksyjnym i fonologicznym, które różnią je od nazw pospolitych. Działy onomastyki opisują nazwy osobowe (antroponimia), nazwy geograficzne (toponimia). Antroponimia bada nazwy jednostek i skupisk ludzkich (etnonimia), zaś toponimia to szeroki dział wyjaśniający nazwy obiektów zamieszkałych i niezamieszkałych.

Imię

Początki nadawania imienia nikną w pradziejach Polski. Wśród imion staropolskich wyróżniamy dwa typy: imiona złożone (Bog - dan), imiona jednoczłonowe pochodzące od wyrazów pospolitych (Broda, Gęba), nazw zwierząt (Jeż, Lis), przymiotników (Goły, Rus) i imiesłów (Kochan, Chocian). Wraz z przyjęciem chrześcijaństwa imiona słowiańskie zastępowane były przez imiona germańskie, hebrajskie i greckie. Od XV wieku imiona chrześcijańskie niemal wyparły rodzime nazewnictwo.

Nazwisko

W Polsce system jednoimienny panował do XII wieku, posługiwano się tylko imieniem. Nie można podać dokładnej daty ukształtowania się systemu dwuimiennego. Wyraz "nazwisko" poświadczony jest dopiero w XVI wieku, jako określenie drugiego członu nazwy osobowej użyty w XVII wieku. Nazwisko czyli nazwa rodowa, wspólna dla całej rodziny miano, stojące po imieniu, powstałe w celu identyfikacji osoby.

Przyjmuję się, że nazwiska pochodzą od:

- **Form potocznych imienia - jakim potocznym imieniem cię określano?**
- **Wykonywanego zawodu, funkcji - co robisz?**
- **Nazw miejscowości - skąd jesteś?**
- **Zależności rodzinnych i innych - czyj jesteś?**
- **Charakterystycznych cech zewnętrznych i wewnętrznych - jaki jesteś?**

Historia imion - dokładniej

Nie zawsze ludzie musieli posiadać identyfikację złożoną z imienia i nazwiska. Nadawanie imion jest o wiele starsze i ma w Polsce wielowiekową tradycję. Imię jest nazwaniem indywidualnym osoby. W przeciwieństwie do nazwiska, które służy rodzinie i jest dziedziczone, reprezentuje ono osobę trwale, przez całe życie.

Wśród imion spotykanych w Polsce można wyróżnić warstwę rodzimą pochodzenia słowiańskiego oraz warstwę imion zapożyczonych z innych języków, a reprezentowaną głównie przez antroponimię (nauka o nazwach osobowych) chrześcijańską.

W imionach rodzimych (od najdawniejszych czasów do przyjęcia chrześcijaństwa w 966 a nawet po przełom XV i XVI wieku) odbija się świat wartości, uczuć i wierzeń oraz przejawy życia społecznego naszych przodków. Są to imiona:

- odnoszące się do walki, np. Bronimir, Bronisław, Racimir (Raci = walczyć);
- wskazujące na ideał bohaterski, np. Mirosław, Sławomir;
- ukazujące stosunek do członków rodziny, np. Miłodziad, Babierad; mówiące o uczuciach rodziców do dziecka (Bożydar, Chocian "pożądany", Miłowan;
- wyrażające stosunek do gości, np. Gościrad, Radogost;
- zawierające przeczenie w celu odwrócenia uwagi złych mocy, np. Nierad, Niedan;
- imiona kultowe, teoforyczne (zawierające wyraz bóg lub trzeb = ofiara): Bogdan, Bogumił, Trzebieszaw.

Drugi rodzaj imion rodzimych powstał od nazw pospolitych. Nazwy roślin i zwierząt przeniesiono na człowieka i stał imiona: Baran, Czyż, Kozieł czy Kłos.

Pojawiają się też imiona podające charakterystyczną cechę człowieka, np. Białek, Czarnosz, Gęba, Krasna (mańkut), Rus (jasnowłosa).

Wraz z przyjęciem chrześcijaństwa panuje zwyczaj nadawania imion świętych.

Imiona chrześcijańskie można podzielić na:

1. Biblijne:

- starotestamentowe. Najpopularniejsze to Adam, Ewa, Michał, Abraham, Sara
- z Nowego Testamentu, np. Barnaba, Tadeusz, Tomasz, Bartłomiej, Jakub, Jan, Andrzej, Piotr, Szczepan, Marek, Paweł, Sylwan.

2. Imiona okresu starochrześcijańskiego: Eustachy, Pankracy, Sebastian, Walenty, Wawrzyniec, Agnieszka, Małgorzata, Katarzyna. Imiona biblijne i starochrześcijańskie stworzyły skarbiec imienny Europy.

3. Imiona świętych pochodzące ze ŚREDNIOWIECZA EUROPEJSKIEGO.

Najpopularniejsze: Albert, Gertruda i Jadwiga.

4. Pojawiające się dopiero od XVI wieku do czasów współczesnych.

- imiona bohaterów mitologicznych i literackich: Arsen, Ariadna, Apollo, Filon, Herakles;

- imiona germańskie: Alojzy, Marlena, Iwona;

- francuskie (Alicja, Arleta, Żaklina), włoskie (Bianka, Wioleta) i angielskie (Edward, Edyta)

- imiona utworzone na wzór dawnych imion słowiańskich Wieńczysław, Szczęśław;

- różnorakie skrócenia (Ada, Adela, Sandra, Iga), zdrobnienia (Angelika), które funkcjonują jako samodzielne;

- wywodzące się z literatury nowożytnej powszechnej (Diana, Kora, Ismena) oraz polskiej (Aldona, Grażyna, Kirkor, Balladyna, Kordian, Danuta, Jagienka itp.)

- w czasach nowszych nadawane są imiona piosenkarzy (Maryla, Elvis) oraz bohaterów filmów i seriali (Izaura, Dzesika, Kewin).

MARIA - należy do najpopularniejszych imion kobiecych w świecie chrześcijańskim.

Pochodzenie i etymologia tego imienia nie są pewne i do końca objaśnione. Forma Maria pochodzi z hebrajskiego Miriam, Maryam. Etymologicznie imię to łączy się z akkadyjskim słowem mariam-napawa radości. Na temat pochodzenia imienia wypracowano wiele hipotez. Jedni wyprowadzają to imię od mara (= być tłustym, a w dalszym znaczeniu: być pięknym) i tłumaczą je "PIĘKNA". Inni wywodzą je z egipskiego meri-jam i tłumaczą: ukochana przez Jahwe, ukochana przez Boba lub miłująca Boga. Według Hieronima - znaczy "PANI". Ks. Alfons Klawek, badacz imion biblijnych, twierdzi, że imię znaczy "pić, poić obficie". Można też Rawah wziąć w sensie przenośnym "pić, radość-poić, napawać radością". Stąd badacz wysuwa wniosek, że MARJAM znaczy "dziecko dziewczynka), którego narodzenie napawa rodziców radością. Imię w dawnej Polsce nie było używane ze względu na fakt szczególnej czci, jaką otaczano Matkę Bożą. Używano raczej form pochodzących od tego imienia jak MARIANNA (szczególnie popularne w XVII i XVIII wieku oraz w okresie przedwojennym) i MARYNA (poświadczona w Polsce w 1443 roku, używana w do dziś w gwarach na Podhalu). Formy MIRIAM jako pseudonimu literackiego używał znany młodopolski krytyk, poeta i tłumacz, Zenon Przesmycki. Obok formy oficjalnej używa się zdrobnień: Marysia, Marylka, Mania, Maryśka, Marycha, Mery.

AGATA - imię żeńskie pochodzące z greckiego "agathe"- znaczy "dobra". W Polsce używane od XIII wieku w postaci Agata, a w XIV wieku też Jagata (stąd skrócona postać Jaga). W średniowieczu rozpowszechniła się postać imienia pochodząca z Rusi - Agafija, Hafija,

Oafija. Nosiła je pochodząca z Rusi żona ks. Konrada Mazowieckiego. Stąd forma zdrobniła Ofka.

DOROTA - imię pochodzenia greckiego. U Greków istniały dwa imiona bardzo podobne: męskie Dorótheos i żeńskie Dorothea. W pierwszej części tych imion dwuczłonowych występuje rdzeń od rzeczownika doron-dar, a w drugiej theós-bóg. Dlatego Dorota bywa rozumiana jako dar od Boga.

Do Polski imię przyszło już we wczesnym średniowieczu za pośrednictwem języka łacińskiego. W użyciu było kilka postaci: Dorota, Doroteja, Dorotyja, a jako zdrobnienie: Dochna, Doda, Dora, Dorotka.

BEATA - żeńska forma łacińskiego imienia Beat. Pochodzi od przymiotnika beatus "szczęśliwy, bogaty, wspaniały". W Polsce imię znane od XIII wieku, wymawiane: Biejata (1392), Biata, Bieta, Biejta. Znane spieszczania: Biejatka, Bietka, Biechna (XIV/XV w.), Beatka.

BOŻENA - stare imię słowiańskie. Nosiła je w pierwszej połowie XI w. Żona księcia czeskiego, Oldrzych. Pierwotnie znaczyło "przez Boga obdarowana" lub "błogosławiona". W Polsce poświadczony w XIII w. w postaci: Bożana i Bożechna. Było też imię męskie Bożan.

KRYSTYNA - imię żeńskie pochodzące od łacińskiego KRYSTYN do ," należący Chrystusa, Chrystusowy". Powstało w kręgach chrześcijańskich na wzór imion rzymskich. W Polsce poświadczony od XIII wieku.

ZBIGNIEW - imię słowiańskie złożone, którego pierwszy człon stanowi temat czasownika zbyć, pozbyć, a drugi to rzeczownik - gniew. Imię to znamy z kronikarskich przekazów. Nosił je m.in. brat przyrodni Bolesława Krzywoustego, a także kardynał Oleśnicki. W dokumentach poświadczony jest od XIII w. w formach: Zbygniew, Zbyszko. Dzisiejsza forma Zbigniew powstała w XIX w. na skutek błędnego odczytania zapisów średniowiecznych. Popularność imienia w XX w. wzrosła w wyniku poczytności "Krzyżaków" Henryka Sienkiewicza. Zdrobnienia: Zbyszek, Zbych, Zbysio.

Prawidłowości kierujące doбором imion współczesnych.

1. Jedno imię (najczęściej drugie) zgadza się z imieniem patrona, w którego dniu dziecko przyszło na świat, drugie jest życzeniem rodziców.
2. Jedno z imion nadawane jest ze względów rodzinnych (dla uczczenia rodziców lub dziadków).
3. Jedno z imion miało być chrześcijańskie, gdy drugie było słowiańskie lub niekatolickie, np. Krzysztof Stanisław, Sławomira Maria.
4. Jedno brzmi obco, a drugie traktowane jest przez rodziców jako "polskie" wskutek powszechnego występowania, np. Angelika Maria, Hubetr Michał, Anna Żaneta.
5. Niektóre imiona zaczynają się na tę samą literę, np. Dominik Dawid, Anita Agnieszka.

6. Można też zauważyć zestawienia dla tradycji biblijnej (np. Łukasz Mateusz, Paweł Piotr, Szymon Piotr, Maria Magdalena) czy kulturowej, np. Anna Maria.

Czasami ludzie decydują się zmienić imię lub nazwisko, reguluje to Ustawa, której fragment zamieszczam poniżej:

Ciekawostka USTAWA z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska¹⁾

Zmiany imienia lub nazwiska można dokonać wyłącznie z ważnych powodów, w szczególności gdy dotyczą zmiany: 1) imienia lub nazwiska ośmieszającego albo nieelicującego z godnością człowieka; 2) na imię lub nazwisko używane; 3) na imię lub nazwisko, które zostało bezprawnie zmienione;

Art. 5. Zmiany nazwiska nie dokonuje się w przypadku ubiegania się o zmianę na nazwisko historyczne, wsławione w dziedzinie kultury, nauki, działalności politycznej, społecznej albo wojskowej, chyba że osoba ubiegająca się o zmianę nazwiska posiada członków rodziny o tym nazwisku.

biologia

Temat: Co to jest ekosystem?

Uczeń;

- Otwiera podręcznik na stronie 116
- Czyta tekst
- Robi notatkę w zeszycie według punktów:
 - a) Co to jest ekosystem
 - b) Co wchodzi w skład biocenozy i biotopu
 - c) Podział ekosystemów
 - d) Co to jest sukcesja , czym się różni sukcesja pierwotna od sukcesji wtórnej
- Wiadomości o ekosystemie możesz również pogłębić zapoznając się z lekcją na stronie internetowej:

<https://epodreczniki.pl/a/ekosystem---wspolzaleznosc-srodowiska-i-organizmow/D14ISqKu1>

Proszę nie przysyłać notatki do sprawdzenia. **Czekam na kartę pracy: układy antagonistyczne i nieantagonistyczne między populacjami.**

Fizyka

Temat: Soczewki i ich rodzaje-c.d.

Na ostatniej lekcji poznaliście soczewki i ich rodzaje. Dzisiaj ciąg dalszy tematu.

Skupimy się na podstawowych wiadomościach dotyczących soczewek, które przygotują Was do rysowania konstrukcji.

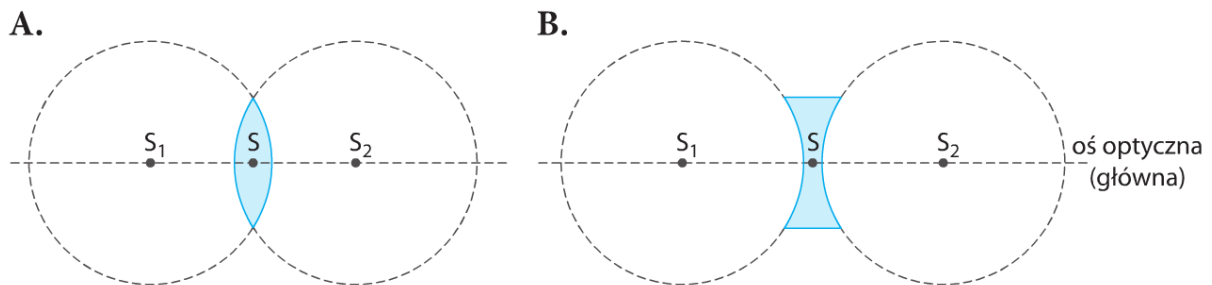
Tekst zamalowany stanowi notatkę z dzisiejszej lekcji + (rysunki).

Żeby konstrukcyjnie narysować soczewkę, potrzebujecie cyrkla i linijki.

1) rysujecie prostą i zaznaczanie na niej punkt S_1 - prostą tą będziemy nazywać **osią główną** lub **osią optyczną**.

2) Rysujecie okrąg o środku w punkcie S_1 .

3) Rysujecie drugi okrąg o takim samym promieniu lecz środek tego okręgu dopasowujecie sami tak, aby oba narysowane okręgi były przecinającymi się okręgami (rys.A).

4) powstała w ten sposób część wspólna to soczewka skupiająca- soczewka dwuwypukła- kolor niebieski

W podobny sposób rysujemy soczewkę rozpraszającą (rys B), tylko oba okręgi i tych samych promieniach są okręgami rozłącznymi.

Notatka

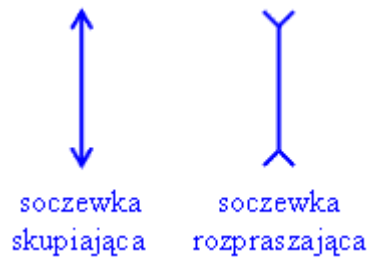
1. Schemat rysowania symetrycznych soczewek

Proszę przerysować według mojej instrukcji, rysunku powyżej, k rysunku w **podręczniku str 254** soczewkę dwuwypukłą i soczewkę dwuwklęsłą- rysunek powyżej proszę przerysować od cyrkla.

Teraz zajmiemy się bardzo istotnym punktem w soczewce- **ogniskiem soczewki**.

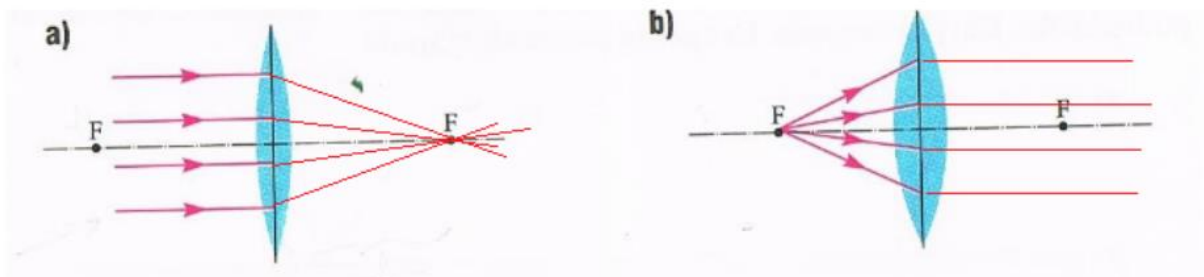
2. W odróżnieniu od zwierciadła, które odbija światło, przez soczewkę wiązka światła przechodzi ulegając dwukrotnemu załamaniu- „wchodząc” do soczewki (przechodząc z powietrza do szkła) i „wychodząc” z niej (przechodząc ze szkła do powietrza). Dla

uproszczenia konstrukcji będziemy rysować go tak, jakby załamywał się jeden raz, wewnątrz soczewki -stąd te symbole soczewek.

Jak znaleźć ognisko soczewki?

Jesli przed soczewką wiązka światła jest równoległa do osi optycznej, to po przejściu przez

soczewkę skua się w jednym punkcie, który nazywamy **ogniskiem** (rys poniżej.)

Soczewka skupiająca posiada dwa ogniska. Leżą one na osi optycznej, symetrycznie po obu stronach soczewki.

3. Zdolność skupiająca soczewki.

Soczewki skupiają lub rozpraszają światło w różnym stopniu, w zależności od promienia krzywizny. Dlatego dla soczewek określa się tzw. zdolność skupiającą.

Zdolność skupiająca, zdolność zbierająca, moc optyczna – wielkość definiowana dla pojedynczych soczewek i dla układów optycznych (np. luneta, lornetka, mikroskop) oznaczająca odwrotność ogniskowej danej soczewki lub układu optycznego (wzór poniżej).

$$\text{zdolność skupiająca} \\ \text{soczewki} = \frac{1}{\text{ogniskowa soczewki}}$$

$$Z = \frac{1}{f}$$

Jednostką zdolności skupiającej jest **dioptria (1 D)**.

$$1 \text{ D} = \frac{1}{\text{m}}$$

Soczewki skupiające mają zdolność skupiającą dodatnią, a rozpraszające ujemną.

Zadanie dla chętnych

Narysuj w zeszycie (korzystając z podręcznika lub internetu) konstrukcję ogniska pozornego soczewki rozpraszającej.

wychowanie fizyczne

Temat: Technika skoku w dal.

<https://www.youtube.com/watch?v=WU-tnDHoX3A>

https://www.youtube.com/watch?v=Wv1-VP3B_bI

j. niemiecki

Wersja A dla osób korzystających z Internetu

Temat: Mój wymarzony zawód-plany na przyszłość-praca zdalna

Zadanie 1. Podręcznik strona 127. Przeczytaj teksty-wpisy na forum internetowym, a następnie przepisz zdania 1,2,3 pod tekstem z właściwym dokończeniem zdania.

Zadanie 2. Wykonaj zadanie 3/127 pisemnie w zeszycie , wybierz dokończenie zdania spośród A lub B.

Zadanie 3. Odpowiedz pisemnie na pytanie: **Was ist dein Traumberuf?**

Zadanie dla chętnych: zadanie 2/127: Odpowiedz na pytania 1,2,3,4.

Zadanie dla uczniów z dostosowaniami:

Przyporządkuj nazwie zawodów czynności:

1. Tierarzt

A. ist bekannt (jest znany)

2. Lehrerin	B. jeden Tag trainieren
3. Reporter	C. kranken Tieren helfen
4. Sportler	D. für Zeitungen Reportagen schreiben
5. Schauspielerin	E. Kinder unterrichten
6. Koch	F. gut kochen

Wersja B dla osób bez Internetu

Temat: Mój wymarzony zawód-plany na przyszłość-praca zdalna

Zadanie 1. Podręcznik strona 127. Przeczytaj teksty-wpisy na forum internetowym, a następnie przepisz zdania 1,2,3 pod tekstem z właściwym dokończeniem zdania.

Zadanie 2. Wykonaj zadanie 3/127 pisemnie w zeszyte , wybierz dokończenie zdania spośród A lub B.

Zadanie 3. Odpowiedz pisemnie na pytanie: **Was ist dein Traumberuf?**

Zadanie dla chętnych: zadanie 2/127: Odpowiedz na pytania 1,2,3,4.

Zadanie dla uczniów z dostosowaniami:

Przyporządkuj nazwie zawodów czynności:

1. Tierarzt	A. ist bekannt (jest znany)
2. Lehrerin	B. jeden Tag trainieren
3. Reporter	C. kranken Tieren helfen
4. Sportler	D. für Zeitungen Reportagen schreiben
5. Schauspielerin	E. Kinder unterrichten
6. Koch	F. gut kochen